

Kommunal- og distriktsdepartementet

Deres referanse:
Kaja Linde

Dato:
01.04.2025

Høring – Forslag til endringer i partiloven om bidrag

Norsk Journalistlag (NJ) viser til departementets høringsnotat med forslag til endringer i partiloven og gir i det følgende våre innspill.

NJ er både en fagforening og en mediepolitisk organisasjon for redaksjonelle medarbeidere i redaktørstyrte medier, frilansere og de som utdanner seg til å bli journalister. Vi ivaretar medlemmenes journalistfaglige interesser, og verner om den redaksjonelle uavhengigheten og ytringsfriheten. Vi har i overkant 8 700 medlemmer.

1. Om bakenforliggende givere bør offentliggjøres

Vi vil innledningsvis påpeke viktigheten av åpenhet om finansieringen av politiske partier. Åpenhet er et grunnleggende demokratisk prinsipp og et viktig verktøy for å motvirke korrupsjon. I tillegg er åpenhet en forutsetning for at pressen skal kunne drive undersøkende journalistikk og avdekke kritikkverdige forhold. Uten innsyn i pengestrømmer og maktforhold svekkes journalisters mulighet til å kontrollere og holde politiske aktører til ansvar.

Vi mener dagens adgang til å gi og motta bidrag anonymt bryter med lovens formål om å «sikre offentlighetens rett til innsyn og å motvirke korrupsjon og uønskede bindinger ved at det er åpenhet om finansieringen av de politiske partienes virksomhet».

Vi støtter derfor at bakenforliggende givere skal identifiseres og offentliggjøres, både med navn og beløp. Dette er avgjørende av hensyn til åpenheten og for tilliten til norske partier. Vi kan ikke se at det er tungtveiende grunner for at bakenforliggende givere ikke skal identifiseres med beløp, eller at reglene om terskelverdier for identifikasjon ikke skal gjelde for dem. Kunnskap om beløp gir nødvendig innsikt i hvor stor økonomisk påvirkningskraft en giver faktisk har hatt.

NJ mener at hensynet til åpenhet må veie tyngre enn hensynet til at privatpersoner skal kunne støtte politiske partier uten å komme i offentlighetens søkelys. Dette hensynet er etter vår vurdering allerede ivaretatt gjennom beløpsgrensene i loven, jf. punkt 3.

2. Innberetningsplikt

Vi støtter Partilovnemnda sitt forslag om at både partiet og bidragsyteren får plikt til å rapportere bidrag over beløpsgrensene, og kan ikke se at departementets vurdering, herunder at partiloven gjelder for de politiske partiene, er til hinder for dette. Lovens formål er nettopp «å sikre offentlighetens rett til innsyn og å motvirke korrupsjon og uønskede bindinger ved at det er åpenhet om finansieringen av de politiske partienes virksomhet». Det kan være i både allmenhetens og pressens interesse å kunne søke på bidragsyttere på partifinansiering.no, og ikke bare parti og partiledde.

I forlengelsen av dette støtter vi også forslaget fra Partilovnemnda om at departementet bør vurdere å gi enten nemnda eller Partirevisjonsutvalget myndighet til å kreve dokumentasjon fra partienes bidragsyttere.

3. Endring av beløpsgrensene i partiloven § 18 og § 20

Vi støtter at beløpsgrensene for når regnskapsplikten, bokføringsplikten og innberetningsplikten inntreffer, heves i tråd med konsumprisindeksen, og som forutsatt i forarbeidene.

Vennlig hilsen,

Dag Idar Tryggestad
Leder

Kaja Linde
Politisk rådgiver/samfunnskontakt

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.